

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἐπὶ τέλους, ἡ Ἰόλη εἶπε διὰ διακεκομμένης φωνῆς :

— Ἀπὸ τῆς θρησκείας... Ρογήρε... ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τῆς ὑπομονῆς τοῦ Σωτήρος.

— Ὑπομονή! . . . Πάντοτε ὑπομονή! Ἄν ἐγεννήθημεν διὰ νὰ ὑποφέρωμεν, διατί δὲν ἐδόθη ἡμῖν ψυχὴ ἰσχυροτέρα, ὅπως ἀντέχωμεν ἢ διατί ἐξήχθημεν τοῦ πηλοῦ, ὅστις δὲν αἰσθάνεται ὅτι καταπατεῖται, καὶ ἐλάβομεν μορφὴν φρυάσσουσας ὑπὸ τὸ βάρος τῆς καταθλίψεως ;

— Ἀνεξερευνήτα εἶναι τὰ μυστήρια τοῦ Δημιουργοῦ . . . Ἐλπίζετε ! . . . Οἱ οὐρανοὶ ἀγγέλλουσι τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὗτος δὲν δύναται νὰ ἦναι ἢ δίκαιος . . . Ζῆτε . . . οὐχὶ διότι ἡ ζωὴ εἶναι ἀγαθόν τι, ἀλλὰ διότι ὁ θάνατος εἶναι ἄφατον ἄλγος.

— Ἀλλὰ μόνος ; . . . Ὅταν σβεσθῇ ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἐλπίς, ἡ καταστροφὴ τοῦ σώματος ἀκολουθεῖ κατ' ἀνάγκην, συνοδευομένη ὑπὸ ἀπείρου ἄλγους. Ἀλλὰ τὸ πᾶν ἔγκειται ἐν τῇ ἐκλογῇ, ἢ νὰ ὑποφέρῃ τις τὸ ἄλγος τοῦτο ἀραιὸν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἢ νὰ τὸ συγκεντρώσῃ εἰς ἓν μόνον σημεῖον, καὶ νὰ ἀποθάνῃ. Ὁ οὐρανὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξονεῖδίσω ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἡ φύσις δὲν ἔδωκε τὸ θάρρος νὰ ἴδῃ λάμπουσας τὴν αἰχμὴν τοῦ ἐγγχειριδίου ἐπὶ τῆς καρδίας του, μετὰ τοῦ αὐτοῦ μειδιάματος, μεθ' οὗ ἄλλος βλέπει τὴν προσέλευσιν τῆς καλλονῆς· ἀλλ' οὐδὲ καὶ ὁ δυνάμενος εἶναι ἀξιόμημος. Ἡ ὁδὸς τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους εἶναι ἐν τῇ πεδίῳ. Ἄλλος ἀφίνεται ἐπὶ τοῦ πρηνοῦς καὶ φθάνει ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁδοῦ. Ἄλλος φθάνει ἐκεῖ δι' ἄργων βηματῶν καὶ δοκιμάζων πρῶτον τὸ ἔδαφος, ὀπισθοχωρῶν καὶ αὖθις δοκιμάζων. Ποῖον τῶν δύο τούτων πρέπει νὰ ἐπαινέσωμεν ; Ποῖον νὰ κατηγορήσωμεν ; Οὐδένα. Ὁ μὲν ἦτο τολμηρὸς, ὁ δὲ προφυλακτικὸς . . . Ἀλλ' ἡ ὁδὸς ἀμφοτέρων ἦτο ἐν τῇ πεδίῳ, καὶ ἀμφοτέρω διήνυσαν αὐτήν.

— Ρογήρε, οἱ λόγοι σου εἶναι οἱ τοῦ ὄφους.

— Ἡγεμονίς, ἀγνοῶ ἂν οἱ λόγοι τοῦ ὄφους ἦσαν πονηροί, ἀλλὰ βεβαίως ἦσαν ἀληθεῖς.

— Ὅχι . . . ἦσαν πονηροὶ καὶ ψευδεῖς. Δὲν ὑπεσχέθη νὰ μᾶς καταστήσῃ ὁμοίους πρὸς τὸν Θεόν ; Δυστυχεῖς προδοθέντες ! Ἐδιδάχθημεν σκληρὸν μυστήριον, ὅπερ ὁ νοῦς ἡμῶν δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Φρι-

κώδης ἐπιστήμη ! Καὶ ἐν τῇ γυνότῃ τοῦ νοῦς ἡμῶν τολμῶμεν νὰ ἐγείρωμεν μέτωπον ἀντάρτου κατὰ τοῦ Πλάστου ! Ἀλλ' ἀρκεῖ ὅτι ἡ ἀπεσκληρυμένη καρδίᾳ ἀπορρίπτει εὐκόλως πᾶν σωτήριον ἐπιχειρημα, καὶ τὸ πονηρὸν πνεῦμα συλλογιζέται λεπτότερον ἢ τὸ ἀγαθόν, ὅπερ εἶναι μᾶλλον εὐχαριστημένον ἐν τῇ χαρᾷ του, ἢ ἱκανὸν νὰ τὴν ἀποδείξῃ. Ἀλλ' ἔστω ὅτι ὁ θάνατος δέον νὰ ἔρχεται πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀπηλπισμένου· εἰπέτε μοι : εἰσεύρετε σεῖς ποῖα εἶναι ἡ στιγμή, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει πλέον ἐλπίς ;

— Ὅταν τὰ παρόντα φαίνονται παρελθόντα : καὶ τὰ παρελθόντα, παρόντα. Ὅταν θέλουσα νὰ πορευθῇ πρὸς Ἀνατολὰς, εὐρίσκεισαι πρὸς Βορρᾶν. Ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ βλέπωσιν ἀδακρυτὴ τὰ ἐρείπια τοῦ ἡφαιστείου καὶ τὴν φαιδρότητα τῶν λειμῶνων κατὰ τὸ ἔαρ. Ὅταν αἱ χεῖρες πάντων ἐγείρονται κατὰ σοῦ, καὶ ἡ ἰδική σου ἐγείρεται κατὰ πάντων¹, ὁ δὲ χαιρετισμὸς τοῦ πατρός σου ἀντηχεῖ εἰς τὰ ὠτά σου ὡς κατάρρα, καὶ ὁ τῶν υἱῶν σου, ὡς ἔλεγχος. Ὅταν τὰ χεῖλη σου, θέλοντα νὰ προσευχηθῶσιν, ἐκφέρωσι βλασφημίας· οἱ δὲ οὐρανοὶ οὐδὲν ἄλλο εἶναι διὰ σέ ἢ θόλος τῆς γῆς, ἔργον τῆς τύχης, ὅπερ ἡ τύχη δύναται νὰ καταστρέψῃ . . . καὶ οὐχὶ ἡ αἰωνία διαμονὴ τοῦ ἰσχυροῦ κυρίου τῶν κεραυνῶν.

— Παναγία Παρθένε ! . . . Βλασφημεῖτε . . .

— Τότε λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ κολασμένου, καὶ σεῖς δὲν περιήλθετε ἀκόμη εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατάστασιν, Ρογήρε. Οἱ λόγοι ὑμῶν ἀντήχησαν εἰς τὴν ψυχὴν μου. Θὰ παρηγορηθῇτε.

— Τί ! καὶ ἠκούσατε ὅλους τοὺς λόγους μου ; ὦ ! μὴ προσέξετε εἰς αὐτούς. Ἐλέχθησαν ἐν ὧρα παραφροσύνης . . . Τὸ λογικὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο νεκρὸν . . . Ἀλλὰ, μὰ τὴν ἀλήθειαν ! ἀρμόζει εἰς εὐγενῆ κόρην νὰ ἀκροᾶται τοὺς λόγους ἐνὸς παράφρονος ;

— Διερχομένη, οὐδὲν ἄλλο ἤκουσα ἢ τὴν λέξιν ἔρος . . .

— Ἐρος ! . . . Ναί, ἀφοῦ τὴν ἠκούσατε . . . ἀλλ' ἀνελπίς ἔρος . . . καὶ ὄχι μόνος . . . καὶ ὅμως καὶ μόνος ἀρκετὰ ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ καταφάγῃ πᾶσαν ψυχὴν, ἢ ὅποια ἤθελε τολμήσῃ νὰ τὸν ἐγκολπωθῇ. Ἐρος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἰδέα εἶναι φρικίασις . . . ἡ γνῶσις, ἔγκλημα . . . ἡ ἀποκάλυψις, τιμωρία.

— Ἀλλ' αὗται εἶναι αἱ ἰδιότητες τοῦ ἐγκλήματος !

— Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐχαρκτηρίζον αὐτὸν ἐγκλημα· διότι τὸ ἐγκλημα δὲν εἶναι ἐγκλημα, εἰμὴ διότι καταδιώκεται διὰ τῆς τιμωρίας . . . Ἀλλ' αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν δὲν εἶναι ἐγκληματικὸς, ἀλλ' ὑψηλός . . .

— Ρογήρε, ὁ τροβαδούρος ψάλλει συχναίς ἐπὶ τῆς ἄρπας ὅτι ὁ ἔρος εἶναι ἰσχυρότερος ἡμῶν. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φο-

1. Οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ οἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν. (Γένεσις, 16).

ρά, καθ' ἣν ἡ καλλονὴ καὶ ἡ ἐξουσία ἔσπεψαν τὴν ἀνδρείαν, οὐδ' ὑπάρχει ἀπόστασις τόσον μεγάλη μεταξὺ δύο ἐρασίων, τὴν ὅποιαν ὁ ἀγαθὸς ἱππότης δὲν δύναται νὰ διατρέξῃ διὰ τοῦ ξίφους.

— Ἐστω ! ἀλλ' οὐδεμία δέσποινα μοι ἔζωσε τὸ ξίφος· οὐδεὶς βαρόνος μοι ἐσφιγξε τοὺς πτερινιστήρας· τὸ ξίφος τοῦ βασιλέως μου δὲν ἔψαυσε τὸ μέτωπόν μου . . . οὐδ' ἡ φωνὴ του μὲ κατέταξεν ἐν τῇ τάγματι τῶν ἱπποτῶν . . . Εἰμαι ἀσημος ὑπηρέτης, φέρων τὸ ξίφος πρὸς στολισμὸν καὶ οὐχὶ πρὸς πόλεμον. Ἡ δὲ χεὶρ μου, ἐθισμένη εἰς τὸ νὰ κρατῇ τοὺς χαλινούς γυναικείων ἵππων, ἀγνοεῖ τίνι τρόπῳ μεταχειρίζονται τὴν λόγχην.

— Δὲν λέγετε τὴν ἀλήθειαν, Ρογήρε. Νομίζετε ὅτι δὲν σὰς ἀνεγνώρισεν ἡ Ἰόλη ἐν τῇ ἀγῶνι τῆς πρασίνης αἰθούσης¹, τὴν ἡμέραν τῆς στέψεως τοῦ πατρός μου ; Δὲν ἐφέρατε τὰ χρώματά μου καὶ τὸν κυανοῦν πέπλον, τὸν ὅποιον εἶχον ἀπολέσῃ τὴν προηγουμένην ἡμέραν ; Προθύμως θὰ ἔθετον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σας τὸ βραβεῖον τῆς νίκης, ἀλλ' ἠρκέσθητε μόνον εἰς τὰς ἐπευφημίας τῶν παρισταμένων δεσποινῶν.

— Ἥμην . . . ναί, ἡμην ! Ἀλλὰ ποῖα ἀνθρωπίνη δύναμις ἠδύνατο νὰ νικήσῃ ἐκεῖνον, ὅστις ἔφερε τὰ σήματα τῆς θυγατρὸς τοῦ Μαμφρέδου ; Ὁ πέπλος ὑμῶν, ἰδοῦ, εἶναι ἐπὶ τῆς καρδίας μου καὶ θ' ἀκούῃ τοὺς παλμούς της, ἐνόσφ αὕτη θὰ πάλῃ. Φέρω αὐτόν, ὅπως νικήσω τὰς ἐγκοσμίους μάχας οὐχὶ τόσον ὅσον τὰς κατὰ τοῦ καταχθονίου ἐχθροῦ. Συγγνώμην, Θεέ μου ! ἀλλὰ δὲν θάνατ' ἡλλασσον αὐτὸν πρὸς τὸν θαυματουργὸν πέπλον τῆς Ἀγίας Ἀγάθης ! Ἡγωνίσθην, καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ἡγωνιζόμεν δι' ὑμᾶς μοι ἦτο ἀρκοῦσα ἀμοιβή. Οὐδ' ἠλπίζον ποτὲ ὅτι τοῦτο θὰ καθίστατο γνωστὸν εἰς ὑμᾶς. Τώρα οἱ λόγοι ὑμῶν μὲ ἐχαροποιήσαν τόσον, ὥστε ἐλθισμόνησα πᾶσαν πικρίαν τοῦ παρελθόντος μου βίου . . . Ἀλλὰ διατί δὲν μὲ ἡξιώσατε ἐνὸς βλέμματος ; . . . Διατί ἐβλέπετε πάντοτε πρὸς τὴν γῆν ; Τὴν ἐπιούσαν ἡγγίσα τὴν χεῖρά σας . . . καὶ ἡ χεὶρ ὑμῶν ἔτρεμε . . . Προσεβλήθητε ἰσως, διότι ἐτόλμησα νὰ λογομαχήσω, φέρων τὰ χρώματά σας, μετὰ τῶν σημαντικωτέρων βαρόνων τοῦ βασιλείου ;

— Γυναίκα ὑψηλῆς καταγωγῆς οὐδέποτε δυσареστεῖ ὁ θρίαμβος τοῦ ἐμβλήματός της. Ἀλλ' ἂν ἦτο ἐκεῖ ἡ δέσποινα τῆς καρδίας σας καὶ σὰς ἀνεγνώρισε, θὰ ἡσθάνθη βεβαίως τὴν καρδίαν αὐτῆς αἰμάσσουσαν, βλέπουσα ὑμᾶς ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ ἄλλης . . .

— Ὡ ! ἦτον ἐκεῖ καὶ δὲν δυσηρεστήθη . . .

— Ἦτο λοιπὸν ἐκεῖ ! (ἀνέκραξεν ἡ Ἰόλη, θέσασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου της) . . . ὦ ! ἂν ἦτο ἐκεῖ καὶ δὲν δυσηρεστήθη, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν ἔρωτά σας. Εἰπέτε μοι ποῖα ἦτο. Ὑπήρξατε ἱππότης μου, καὶ τὸ πολυτιμότερον καθήκον εὐγενοῦς δεσποίνης εἶναι νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τῶν ἡμερῶν ἐκείνου, ὅστις διεκινδύ-

1. Πρασίνη αἰθουσα, τόπος ἐν Πανόρμῳ, ἐνθα ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες.

νευσεν ὅπως τὴν τιμήσῃ... Ὁμιλήσατε, Ρογήρε, καὶ ὁμνῶν ὑμῖν ἐπὶ τοῦ αἵματος τῆς Σοηβίας, ὅτι, καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ, θὰ ἐνεργήσω νὰ μείνετε εὐχαριστημένοι.

— Πνεῦμα πονηρόν! πόσον εἶναι σκληραὶ αἱ ἐπὶ τῆς γῆς θωπεῖαί σου!

— Τί ψιθυρίζετε, Ρογήρε; Μὴ σὰς ἐνοχλῶ; Περιφρονεῖτε τὰς ὑποσχέσεις μου; Σὰς προξενεῖ κακὸν ἢ φωνή μου; Ἄ! συγχωρήσατέ με, καὶ ἀποδώσατε τοῦτο εἰς τὴν ἰσχυρὰν καὶ υπερβολικὴν ἀγάπην, ἣν αἰσθάνομαι πρὸς... πάντας τοὺς δυστυχεῖς.

Ταῦτα εἶπεν ἡ Ἰόλη, καὶ αἱ τελευταῖαι λέξεις ἐξῆλθον μόλις ἀκουσθεῖσαι τοῦ στόματός της. Τεθλιμμένη, καταβεβλημένη, ἡτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ, ὅτε ὁ Ρογήρος, ὡς ἄνθρωπος, οὐτινος ἡ Μοῖρα ἀφῆρεσε τὸν νοῦν, προχωρήσας ἤρπασεν αὐτὴν ἀνευστασμοῦ ἀπὸ τοῦ βραχίονος, καὶ τὴν ἐσυρεν ἐκτὸς τῆς στοᾶς εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης. Ἐκεῖ, ρίψας κατὰ γῆς τὴν περικεφαλαίαν του, ἀπεκάλυψε τὸ μέτωπόν του, ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ διὰ τῆς βίας τὴν χεῖρα τῆς Ἰόλης, καὶ, ἀφοῦ ἐκράτησεν αὐτὴν ἐπὶ τινὰ καιρόν, εἶπε διὰ φωνῆς διακεκομμένης:

— Τί λέγετε, Ἰόλη, περὶ τοῦ μετώπου μου;

— Οἱ Ἅγιοι τοῦ Παραδείσου νὰ σὰς προστατεύσωσιν! ἀπῆντησε δισταζούσα ἡ θυγάτηρ τοῦ Μαμφρέδου. Τὸ μέτωπόν σας εἶναι ψυχρόν, ὡς μάρμαρον τάφου.

— Καὶ πρέπει νὰ ἦναι... Ἀκουσόν μου, θεῖα κόρη... Ἀκουσον τοὺς λόγους ἐνός, ὅστις δύναται νὰ μετανοήσῃ, διότι ὠμίλησε... Συχνάκις, ἐν τῇ ζήσει τῶν προσευχῶν μου, ἐν τῇ λύσει τῶν ἁρῶν μου, ἐδέηθην ἄλλ' ἢ δέησίς μου δὲν εἶχεν εἰσακουσθῆ ἔτι. Δός μοι, ἀνέκραζον, ἀγνοῶν πρὸς τίνα, δός μοι μίαν στιγμὴν χαρᾶς καὶ ἀμέσως ἐγκαταλείπω τὴν ζωὴν... Τώρα, εἴτε τυχαίως, εἴτε κατ' ἀπόφασιν τῆς εἰμαρμένης, ἡ στιγμή ἐκείνη ἐπῆλθε... καὶ παρῆλθεν... Ἐγὼ δὲ δὲν ἔχω τὴν ὑπομονὴν νὰ περιμένω αὐτὴν αὐθις ἐπὶ μακρόν... καὶ ἴσως ματαίως ἐν μαρτυρίῳ καὶ ἀγωνίᾳ. Συγχώρησον τὸν ἐτοιμοθάνατον ν' ἀνακουφίσῃ τὸ ἄλγος του διὰ λόγων καὶ δακρύων. Ταῦτα δὲν θὰ σὲ προσβάλλωσιν, ὁ θάνατός μου θὰ ἦναι διὰ σὲ ἀρκούσα ἐκδίκησις.

— Ρογήρε!

— Ἰόλη, εἰξεύρεις πρὸ πόσου χρόνου φέρω τὴν εἰκόνα σου, ἐν τῇ καρδίᾳ;... Ἦτο ἐκεῖ πρὸ τῶν παλμῶν, πρὸ τῆς γεννήσεως... δι' ὃ καὶ πρὶν σὲ ἰδῶ σὲ ἠγάπων. Ἐν τῇ δρόμῳ τῆς ζωῆς μου, εἶδον τὰς ὡραίας θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔστρεψα τὰ βλέμματα πρὸς τὴν γῆν, ἐνοήσας ὅτι προήρχοντο ἐκ ταύτης. Εἶδον τὴν ἀλαζόνα, ὑπερήφανον διὰ τὴν μορφὴν της, καὶ δὲν ἐπόθησα αὐτὴν. Εἶδον τὸ ἐρύθημα τῆς δειλῆς ἐρώσεως, καὶ δὲν ἐστέναξα... Ἐλεγον δὲ κατ' ἐμαυτόν: Καρδιά ὀρειχαλκίνη, δὲν ὑπάρχει ὡραιότης δυναμένη νὰ σὲ συγκινήσῃ;... Ἄλλ' εἰκὼν τις περικαλλεστὴ ἐτάρασσε τὸ πνεῦ-

μά μου... καὶ δὲν εἶχον λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν θνητῶν μορφῶν... Ἰσως ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου ὅτε ἡ ψυχὴ, ἀνακουφισθεῖσα ἐκ τῆς ἀναπαύσεως, ἐπανήρχετο εἰς τὰς λειτουργίας τῆς ζωῆς καὶ τὰ ὄνειρα αὐτῆς ἦσαν παιδρά, ὡς τὰ ρόδα τῆς αὐγῆς. Ἐπόθουν ἀγωνιωδῶς τὴν κόρην τῆς φαντασίας μου, καὶ συχνάκις ἐν τῇ παραφροσύνῃ τοῦ πάθους ἐλάλουν πρὸς αὐτὴν, λέγων: — Ὡ θεῖα μορφή, ὑπάρχεις ἄρα γε πράγματι; Ὡ! μὴ ἐξαφανισθῇς ἀπὸ τῶν ὁμμάτων μου μετὰ τῆς πρώτης ἀκτίδος τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Χάριν σοῦ θὰ ἠρνούμην τὸ φῶς του. Ἐλθέ, θεῖον ὄν, ὅ,τι ἂν ἦσαι, ἡ πνεῦμα ἐναέριον ἢ πνεῦμα καταχθόνιον, ἡ ἄγγελος, ἡ δαίμων· ἐλθέ, νὰ φαιδρύνῃς τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, καὶ τότε ὁ Ρογήρος θὰ στεναλῇ ἐξ ἔρωτος... Ἰόλη... ἡμέραν τινὰ σὲ εἶδον... Ἀγγελε τοῦ οὐρανοῦ!... ἡ μορφή σου ὁμοιάζε πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς φαντασίας μου.

— Ρογήρε, εἶπεν ἡ Ἰόλη, ἀνεγερθεῖσα ἐν μεγαλοπρεπείᾳ, τοιοῦτοι εἶναι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους εἰς πιστὸς ὑπηρέτης πρέπει νὰ λέγῃ εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ κυρίου του; Ἀρμόζει εἰς τὴν ἐγγόννην τῆς αὐτοκρατορίας Κωνσταντίας νὰ ἀκούῃ αὐτοῦ;

— Ἀγνοῶ, ὦ ἡγεμονίς, ἂν εἰς ὑμᾶς ἀρμόζει νὰ τοὺς ἀκούετε· ἀλλὰ γινώσκω καλῶς ὅτι διέπραξα ἔγκλημα, λαλήσας τοιουτρόπως.

— Σὰς συγχωρῶ... ζήσατε... τοποθετήσατε τὸν ἔρωτά σας εἰς εὐτυχεστέραν νεάνίδα... δυναμένην ν' ἀνταποκριθῇ εἰς αὐτόν... Λησμονήσατέ με.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΜΜΑ

[Συνέχεια]

Ὁ κύριος Φρουασὺ πλησιάζας τὸν ἐξαδελφόν του τῷ εἶπε μετ' ὕψους ἐκπληκτικοῦ, ἐν ᾧ ἐνυπῆρχε καὶ ποιά τις θλίψις:

— Μοῦ ἀρνεῖσαι λοιπὸν τὴν χάριν αὐτὴν;

Οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ἰδίως ὁ τόνος δι' οὗ προεφέρθησαν, ἐξήγαγον τὸν Λύσανδρον ἐκ τοῦ ληθάργου του. Ἐτείνε πρὸς τὸν κόμητα τὴν χεῖρά του καὶ τῷ εἶπε.

— Ν' ἀρνηθῇς εἰς σὲ τὴν μικρὰν αὐτὴν ἐκδούλευσιν! καὶ διὰ ποῖον μ' ἐκλαμβάνεις; Ἀλλὰ δὲν δύνασαι νὰ μ' ἐμποδίσῃς νὰ μεμψιμοιρῶ διὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴν. Διατί, διάβολε, δὲν ἐκοιμάσσο ἀντὶ νὰ μεταβῇς...

— Εἰς τὴν Λέσχην, ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ κόμης προσπαθὼν νὰ μειδιάσῃ.

— Λοιπὸν καμμία ἐλπίς συμφιλίσεως δὲν ὑπάρχει;

— Καμμία... ἡ ὕβρις ἦτο σπουδαϊοτάτη.

Ὁ Λύσανδρος, πρᾶγμα παράδοξον, ἐφαίνετο πολὺ συγκεινημένος. Δὲν ἐφρόντιζε πλέον νὰ καθήσῃ, τοῦναντίον μάλιστα, ἐβάδιζε τεταραγμένος· ἐπὶ τέλους ἐστη καὶ στεναλῶς.

— Πηγαίνω εἰς συνάντησιν τοῦ συνηγαματάρχου, εἶπεν.

Εἶτα δὲ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἐξαδελφόν του, τῷ ἀπῆνυθε μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος διαφόρους ἐρωτήσεις περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὄπλων, καὶ διαφόρων ἄλλων πραγμάτων, ἅτινα ἔχουσι μεγίστην σπουδαιότητα εἰς παρομοίας περιστάσεις. Πληροφορηθεὶς δ' ἀκριβῶς περὶ πάντων, ἀπεχαιρέτισε τὸν κόμητα, καὶ ἀπεμακρύνθη μετὰ βήματος τόσῳ σταθεροῦ, ὥστε ὁ κύριος Φρουασὺ λίαν ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἐπελθούσαν μεταμόρφωσιν, ὡς πρὸς τοὺς τρόπους τοῦ ἐξαδέλφου του.

— Ἀγαπητέ μου, εἶπεν ὁ Λύσανδρος, ὅστις ἀναχωρῶν ἐστράφη, εἶδες ποτὲ μηχανὰς ἐφθαρμένους; Αὐτὰς μόνον ὁ διάβολος εἰμπορεῖ νὰ τὰς κινήσῃ. Ἐν τούτοις, τὰς ἐπιδιорθώνουν τόσῳ καλῶς, ὥστε ἀμέσως κινεῖνται καὶ ἐννεργοῦσι καὶ αὐταὶ ὡς αἱ λοιπαί. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κάμωσι καὶ κατάχρησιν, διότι τότε θὰ σταματήσουν καὶ δὲν θὰ κινεῖνται πλέον. Ὁμοιάζω κ' ἐγὼ μὲ τὰς μηχανὰς αὐτάς. Εἰμαι καθ' ὅλα ἔτοιμος, εἰμαι ἴσως ἱκανὸς νὰ διατρέξω μακρὰ διαστήματα, ἀλλὰ δι' ὄνομα Θεοῦ, μὴ μὲ σταματᾷς, δὲν θὰ ἡμπορέσω τότε νὰ προχωρήσω οὔτε ἐν βῆμα.

— Εἰμαι πολὺ εὐγνώμων, φίλε μου, διὰ τὴν καλὴν σου διάθεσιν, τῷ εἶπεν ὁ κόμης θλίβων τὴν χεῖρά του.

— Εἶνε φυσικώτατον, εἶπεν ὁ Λύσανδρος, ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ μὴν ἔχῃ ποδάρι, ὅχι ὅμως καὶ καρδιά.

Ἐξῆλθε, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ καλλωπισθῇ καὶ πῶς, διότι εὐρίσκετο ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ, ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἀλλ' ἐκεῖ νέα ἐκπληξίς τὸν ἀνέμενε. Ἡ κυρία Φρουασὺ, πελιδνὴ, τεταραγμένη, ἔσπευσε πρὸς συνάντησιν του, ἅμα τὸν εἶδε, λέγουσα ὅτι ἔχει ἀνάγκην νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

Ὁ Λύσανδρος ἠννόησε πάραυτα τὴν ἐπικίνδυνον θέσιν του. Ἡ κόμησα θὰ ὑπεπτεύθη βεβαίως τὰ διατρέχοντα, συνέπεια τῶν ὁποίων θὰ ἐλάμβανε χώραν συνηθῆς σκηνή, ἀναπόφευκτος εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Ὁ Λύσανδρος, προσποιούμενος ἡρεμίαν, προσεπάθει ν' ἀποφύγῃ τὴν σκηνὴν ταύτην.

— Καλημέρα, ἀγαπητὴ μου ἐξαδέλφη, πῶς ἔχει ἡ ὑγίειά σας;

— Εἰμαι πολὺ ἀνήσυχος! ἀπεκρίθη ἐκείνη.

— Ἀνήσυχος! δὲν ἔχετε δίκαιον, δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀνησυχῇτε.

— Ἀπὸ ὑμᾶς ἐξαρτᾶται νὰ ἀπομακρύνετε τὴν ἀνησυχίαν μου, ἐὰν αὕτη εἴνε φαντασιώδης.

Ὁ Λύσανδρος ἐσκέπτετο, ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν θὰ ἐξεργήνυτο ἡ καταιγίς, καὶ ἵνα προφυλαχθῇ, προσεποιήθη ὅτι ἀνάγκη ἐπέγινετο ἐπιβάλλειν αὐτῷ νὰ ἐξέλθῃ. Ἀλλ' ἡ κόμησα, λα-